

derlandse rechtsprekende instanties geweest. Voor deze zijn in totaal 5 700 Japanners verschenen, van wie 1 027 (18%) vrijgesproken zijn en (niet van allen zijn de gegevens bekend) 4 405 veroordeeld: 984 tot de doodstraf (ruim 22% van de veroordeelden), de overigen tot gevangenisstraf. Van die 5 700 Japanners zijn er 1 038 in Nederlands-Indië berecht¹; van dezen werden er 55 (ruim 5%) vrijgesproken en 983 veroordeeld: 236 tot de doodstraf (ruim 24% van de veroordeelden), de overigen tot gevangenisstraf. Naar verhouding zijn alleen door de Britse en Chinese rechtsprekende instanties meer doodvonnissen gewezen dan door de Nederlandse (door de Britse tegen bijna 29% van de veroordeelden, door de Chinese tegen bijna 30%) maar er zijn geen rechtsprekende instanties geweest die naar verhouding tot zo weinig vrijspraken hebben geconcludeerd - de Britse bijvoorbeeld spraken ruim 11% van alle verdrachten vrij, de Australische 29% en de Chinese bijna 40%.

Er was dus naar verhouding in Nederlands-Indië een strenge rechtspraak.²

★

Het *International Military Tribunal for the Far East* te Tokio werd door MacArthur ingesteld, die daarbij namens alle overwinnaars van Japan optrad. Het hof kreeg elf rechters, telkens één voor de negen staten die met Japan in oorlog waren geweest (China, de Verenigde Staten, Groot-Brittannië, Australië, Nieuw-Zeeland, Canada, Frankrijk, Nederland en de Sowjet-Unie) en voor twee bij wie dat niet het geval was geweest: de Philippijnen en India - de Philippijnen hadden immers zwaar onder de Japanse bezetter geleden en Brits-Indische divisies hadden aan de oorlog tegen Japan deelgenomen. President van het hof werd een hoge Australische rechter, *Sir William Webb*, het Nederlandse lid was een rechter uit Utrecht, *mr. B. V. A. Röling*. Het proces werd voorbereid door een grote Amerikaanse staf die begon met de Japanse regeringsarchieven door te werken. Ca. tweehonderdvijftig vooraanstaande Japanners wer-

¹ Tevens zijn daar berecht 43 Koreaanse en Formosaanse kampbewaarders. ² Dat is ook het oordeel van de auteur van de beste studie terzake, Philip R. Piccigallo; hij sprak in zijn in '79 gepubliceerd werk *The Japanese on Trial. Allied War Crimes Operations in The East, 1945-1951* van de 'relative harshness of Dutch justice'. (p. 184).